

РЕЗУЛЬТАТИ НАУКОВИХ РОБІТ КНИЖКОВОЇ ПАЛАТИ УКРАЇНИ У 2018 РОЦІ

У 2018 році Державною науковою установою "Книжкова палата України імені Івана Федорова" виконано дві наукових теми: "Розроблення і комплексний аналіз адміністративних даних випуску видань України у 2017—2018 рр. та формування електронних довідково-інформаційних ресурсів" і "Розроблення баз даних державної бібліографічної реєстрації обов'язкового примірника документів України 2017—2018 рр. та ретроспективного фонду періодики 1960 р., образотворчих і картографічних видань 1950 р."

Тема 1. Розроблення і комплексний аналіз адміністративних даних випуску видань України у 2017—2018 рр. та формування електронних довідково-інформаційних ресурсів.

Керівник: директор, професор Сенченко М. І.

1. АНАЛІЗ ЗВЕДЕНИХ АДМІНІСТРАТИВНИХ ДАНИХ ВИПУСКУ ВИДАНЬ УКРАЇНИ У 2017 Р.

1.1 Випуск періодичних, продовжуваних та неперіодичних видань

1.1.1 Випуск періодичних (крім газет) та продовжуваних видань

Періодичні та продовжувані видання розподіляються за такими видами: журнали, збірники, бюлетені, бібліографічні видання, календарі та електронні видання.

Загалом у 2017 р. надійшло 2692 назви періодичних і продовжуваних видань (крім газет), річний тираж становить 144969,3 тис. пр., із них: журнали — 2156 назв тиражем — 78532,5 тис. пр., збірники — 80 назв тиражем — 234,3 тис. пр., бюлетені — 216 назв тиражем — 61360,5 тис. пр., бібліографічні видання — 26 назв тиражем — 13,7 тис. пр., календарі — 214 назв тиражем — 4828,3 тис. пр. (табл. 1.1.1.1).

Випуск періодичних і продовжуваних видань (крім газет) у порівнянні з 2016 р. зріс за назвами (на 75 друк. од., або на 2,9%) за кількістю номерів спостерігається зменшення (на 58 друк. од., або на 0,4%), річний тираж зменшився (на 19614,7 тис. пр., або на 11,9%).

Таблиця 1.1.1.1 — Випуск періодичних і продовжуваних видань (крім газет) за видами

Вид видання	Кількість видань	Кількість номерів	Загальний середній (разовий) тираж, тис. пр.	Річний тираж, тис. пр.
Усього:	2 692	14 902	15 956,6	144 969,3
Журнали	2 156	11 702	6 381,0	78 532,5
Збірники	80	137	223,4	234,3
Бюлетені	216	2 716	4 521,2	61 360,5
Бібліографічні видання	26	133	2,7	13,7
Календарі	214	214	4 828,3	4 828,3

1.1.2 Аналітичний огляд випуску газет в Україні у 2017 р.

Упродовж 2017 р. в Книжкову палату України надійшло 1 666 назв газет загальною кількістю номерів 69 900 друк. од. річним тиражем 2 169 726,7 тис. пр., що становить у процентному відношенні до загальної кількості назв 2016 р. 100,6% і 163,5% до тиражу. У порівнянні з 2016 р. випуск газет збільшився на 10 назв, а за тиражами на 842 903,5 тис. пр.

1.1.3 Аналітичний огляд щодо випуску неперіодичних видань у 2017 р.

1.1.3.1. Загальні дані

У 2017 р. в Книжкову палату України надійшло й зареєстровано 22 047 назв книг і брошур загальним тиражем 45 127,2 тис. пр., що порівняно з даними 2016 р. становить: за назвами — 103,4%, за тиражами — 92,1%. За результатами 2017 р. на одного мешканця України припадає 1,06 книги (у 2016 — 1,15 книги, у 2015 — 0,85 книги). Авторефератів дисертацій видано 5132 друк. од. тиражем 524,1 тис. пр. Їхній випуск за кількістю назв зменшився на 1102 друк. од., або на 17,7%, тиражі — на 99,3 тис. пр., або на 15,9%. Авторефератів дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук надійшло 764 друк. од. тиражем 79,0 тис. пр., тобто 14,9% загальної кількості назв і 15,1% загального тиражу цього асортименту друкованої продукції; кандидата наук — 4368 друк. од. (85,1%) тиражем 445,1 тис. пр. (84,9%).

Усього образотворчих видань випущено 1183 друк. од. тиражем 3021,6 тис. пр., порівняно з 2016 р. кількість видань збільшилася на 131 друк. од., тираж — на 180,2 тис. пр., у тому числі книжкових образотворчих видань — 1129 друк. од. тиражем 2955,2 тис. пр., порівняно з 2016 р. їхня кількість зменшилась на 100 друк. од., або на 9,7%, тиражі — на 143,5 тис. пр., або на 5,1%. Різноманіттям відзначився випуск дитячих образотворчих видань. Їхня кількість становить 917 друк. од. тиражем 2696,5 тис. пр. (77,5% загальної кількості назв і 89,2% загального тиражу). У тому числі: навчальні та методичні видання — 218 друк. од. тиражем 701,1 тис. пр.; книжки-іграшки — 304 друк. од. тиражем 759,5 тис. пр.; книжки-розмальовки — 395 друк. од. тиражем 1235,9 тис. пр.; комікси — 28 друк. од. тиражем 83,0 тис. пр. Образотворчих альбомів, каталогів виставок та фотоальбомів випущено 184 друк. од. тиражем 175,7 тис. пр., порівняно з 2016 р. їхня кількість зменшилась на 43 друк. од., або на 18,9%, тиражі — на 170,9 тис. пр., або на 49,3%, у тому числі альбомів — 74 друк. од. тиражем 80,3 тис. пр.; каталогів виставок — 52 друк. од. тиражем 36,8 тис. пр.; фотоальбомів — 58 друк. од. тиражем 58,6 тис. пр. Аркушевих образотворчих видань випущено 54 назви тиражем 66,4 тис. пр., що становить 4,6% загальної кількості назв і 2,2% загального тиражу. Порівняно з 2016 роком кількість назв збільшилася на 31 друк. од. тиражі — на 36,7 тис. пр.

Картографічних видань у 2017 р. випущено 148 друк. од. тиражем 402,7 тис. пр., порівняно з 2016 р. за назвами їхня кількість зменшилася на 23 друк. од. (13,5%), а тиражі — на 296,4 тис. пр. (42,4%).

Нотних видань надійшло до Книжкової палати України 187 друк. од. тиражем 60,0 тис. пр., що більше на 28 друк. од. порівняно з даними 2016 р. (17,6%), тиражі скоротилися на 0,7 тис. пр. (1,2%). Домінують серед нотних видань твори вокальної музики: 95 назв тиражем 31,8 тис. пр., або 50,8% загальної кількості назв і 53% загального тиражу. Творів інструментальної музики надійшло 58 назв тиражем 16,1 тис. пр., відповідно 31% і 26,8%.

Загальні дані про випуск неперіодичних видань у 2017 р. наведено в табл. 1.1.3.1.1.

Таблиця 1.1.3.1.1 — Загальні дані про випуск неперіодичних видань

Види видань	2016		2017			
	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.	Кількість видань, друк. од.	% відношення до 2016 р.	Тираж, тис. пр.	% відношення до 2016 р.
Книги і брошури	21 330	48 978,1	22 047	103,4	45 127,2	92,1
Автореферати дисертацій	6 234	623,4	5 132	82,3	524,1	84,1
Образотворчі видання	1 052	2 841,4	1 183	112,5	3 021,6	106,3
Картографічні видання	171	699,1	148	86,5	402,7	57,6
Нотні видання	159	60,7	187	117,6	60,0	98,8

1.1.3.2 Випуск електронних видань

В Книжкову палату України у 2017 р. надійшло 134 назви електронних видань, тиражем 23,4 тис. пр., обсяг оперативної пам'яті становить 2 641 Мб. Українською мовою — 123 назви, тиражем 22,0 тис. пр., що становить 91,8% загальної кількості назв і 94% загального тиражу, обсяг оперативної пам'яті становить 2 475,8 Мб. Російською мовою 4 назви (3%) тиражем 0,1 тис. пр. (0,9%), обсяг оперативної пам'яті становить 30,1 Мб. (табл. 1.1.3.2.1).

Таблиця 1.1.3.2.1 — Загальні дані про випуск електронних видань

Види видань	2016			2017		
	Кількість видань	Тираж	Обсяг оперативної пам'яті в Мб	Кількість видань	Тираж	Обсяг оперативної пам'яті в Мб
Електронних видань	127	9,1	2737,8	134	23,4	2641,0
українською мовою	112	8,2	2097,8	123	22,0	2475,8
російською мовою	9	0,6	283,7	4	0,1	30,1

2. АНАЛІЗ ВИПУСКУ ВИДАНЬ У 2018 РОЦІ ЗА ОСНОВНИМИ КІЛЬКІСНИМИ І ЯКІСНИМИ ПОКАЗНИКАМИ

2.1 Аналітичний огляд випуску видань мовами національних меншин

2.1.1 Випуск видань мовами національних меншин у I кварталі 2018 р.

У I кв. 2018 р. в Книжкову палату України надійшло й зареєстровано 2335 назв книг і брошур, тиражем 3342,8 тис. пр. Мовами національних меншин випущено 480 друк. од. тиражем 725,4 тис. пр., тобто 20,6% загальної кількості назв і 21,7% загального тиражу (табл. 2.1.1.1). У тому числі російською мовою випущено 434 друк. од. тиражем 719,3 тис. пр., що становить 90,4% і 99,2% загальної кількості назв і загального тиражу видань, випущених мовами національних меншин.

Періодичних (крім газет) та продовжуваних видань у I кв. 2018 р. в Книжкову палату України надійшло 921 назви, тиражем 13 928,6 тис. пр. Мовами національних меншин надійшло 164 назви тиражем 8646,7 тис. пр., що становить 17,8% і 62,1% загальної кількості назв і загального тиражу.

Газет випущено — 1084 назв, загальним тиражем 865 557,8 тис. пр. Мовами нацменшин випущено 291 назв тиражем 345 581,9 тис. пр., що становить 26,8% і 39,9% загальної кількості назв і загального тиражу. У тому числі видань російською мовою випущено 288 назв загальним тиражем 345 571,5 тис. пр. що становить 99% і 99,9% загальної кількості назв і загального тиражу видань випущених мовами нацменшин.

Таблиця 2.1.1.1 — Випуск видань мовами нацменшин у I кварталі 2018 р.

Мови видання	Книги та брошури		Періодичні (крім газет) та продовжувані видан.		Газети (з додатками)	
	кількість видань, друк. од.	тираж, тис. пр.	кількість назв	загальний тираж, тис. пр.	кількість назв	загальний тираж, тис. пр.
Випуск видань в Україні	2 335	3 342,8	921	13 928,6	1 084	865 557,8
У т. ч. мовами національних меншин	480	725,4	164	8 646,7	291	345 581,9
Молдавська	4	1,2	—	—	—	—
Німецька	31	0,1	—	—	—	—
Польська	8	0,4	—	—	1	1,0
Російська	434	719,3	164	8 646,7	288	345 571,5
Румунська	2	2,2	—	—	1	5,4
Угорська	1	2,2	—	—	1	4,0

2.1.2 Випуск видань мовами народів світу та нацменшин у II кварталі 2018 р.

У II кв. 2018 р. в Книжкову палату України надійшло й зареєстровано 4754 назви книг і брошур, тиражем 6428,9 тис. пр. Мовами нацменшин випущено 723 друк. од. тиражем 1423,7 тис. пр., тобто 15,2% загальної кількості назв і 22,1% загального тиражу (табл. 2.1.2.1). У тому числі російською мовою випущено 704 друк. од. тиражем 1410,2 тис. пр., що становить 97,4% і 99,1% загальної кількості назв і загального тиражу видань, випущених мовами нацменшин.

Серед книг і брошур, випущених іноземними мовами, найбільше надруковано англійською — 119 друк. од. тиражем 79,9 тис. пр., що становить 2,5% загальної кількості назв і 1,2% загального тиражу, німецькою — 5 друк. од. тиражем 7,8 тис. пр. (0,1% і 0,1%), польською — 5 друк. од. тиражем 3,6 тис. пр. і становить 0,1% загальної кількості назв та 0,1% загального тиражу, іспанською — 5 друк. од. тиражем 0,8 (0,1% і 0,01%), французькою — 3 друк. од. тиражем 2,1 тис. пр. (0,06% і 0,03%).

Періодичних (крім газет) та продовжуваних видань у II кварталі 2018 року в Книжкову палату України надійшло 803 назви, тиражем 19 572,1 тис. пр. Мовами національних меншин надійшло 198 назв тиражем 12 912,4 тис. пр., що становить 24,7% і 66,0% загальної кількості назв і загального тиражу.

Газет випущено — 313 назв, загальним тиражем 59 752,8 тис. пр. Мовами національних меншин випущено 120 назв тиражем 42 090,5 тис. пр., що становить 38,3% і 70,4% загальної кількості назв і загального тиражу. У тому числі видань російською мовою випущено 112 назв загальним тиражем 41 420,3 тис. пр. що становить 35,8% і 69,3% загальної кількості назв і загального тиражу видань випущених мовами національних меншин.

Таблиця 2.1.2.1 — Випуск видань мовами нацменшин у II кварталі 2018 р.

Мови видання	Книги та брошури		Періодичні (крім газет) та продовжуванні видання		Газети (з додатками)	
	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.	Кількість назв	Загальний тираж, тис. пр.	Кількість назв	Загальний тираж, тис. пр.
Випуск видань в Україні	4754	6 428,9	803	19 572,1	313	59 752,8
У т. ч. мовами національних меншин	723	1 423,7	199	12 912,7	120	42 090,5
Болгарська	1	0,5	—	—	—	—
Вірменська	—	—	—	—	1	4,0
Іврит	1	0,3	—	—	—	—
Німецька	5	7,8	—	—	—	—
Польська	5	3,6	—	—	2	17,0
Російська	704	1 410,2	198	12 912,4	112	41 420,3
Румунська	1	0,3	—	—	2	171,2
Словацька	4	0,5	—	—	—	—
Угорська	2	0,5	1	0,3	3	478,0

2.1.3 Випуск видань мовами народів світу та нацменшин у III кварталі 2018 р.

У III кв. 2018 р. в Книжкову палату України надійшло й зареєстровано 5524 назви книг і брошур, тиражем 6490,1 тис. пр. Мовами нацменшин випущено 974 друк. од. тиражем 1360,5 тис. пр., тобто 17,6% загальної кількості назв і 21% загального тиражу (табл. 2.1.3.1). У тому числі російською мовою випущено 919 друк. од. тиражем 1221,2 тис. пр., що становить 94,4% і 89,8% загальної кількості назв і загального тиражу видань, випущених мовами нацменшин.

Серед книг і брошур, випущених іноземними мовами, найбільше надруковано англійською — 123 друк. од. тиражем 145,0 тис. пр., що становить 2,2% загальної кількості назв і 2,2% загального тиражу, німецькою — 14 друк. од. тиражем 113,5 тис. пр. (0,3% і 1,7%), польською — 11 друк. од. тиражем 0,7 тис. пр. і становить 0,2% загальної кількості назв та 0,01% загального тиражу, французькою — 5 друк. од. тиражем 19,0 тис. пр. (0,09% і 0,3%).

Періодичних (крім газет) та продовжуваних видань у III кв. 2018 р. в Книжкову палату України надійшло 383 назви, тиражем 18 018,1 тис. пр. Мовами національних меншин надійшло 186 назв тиражем 10 770,5 тис. пр., що становить 48,6% і 59,8% загальної кількості назв і загального тиражу.

Газет випущено — 210 назв, загальним тиражем 25404,0 тис. пр. Мовами національних меншин випущено 63 назви тиражем 9 247,3 тис. пр., що становить 30,0% і 36,4% загальної кількості назв і загального тиражу. У тому числі видань російською мовою випущено 63 назви загальним тиражем 9247,3 тис. пр. що становить 100,0% загальної кількості назв і загального тиражу видань випущених мовами нацменшин.

Таблиця 2.1.3.1 — Випуск видань мовами нацменшин у III кварталі 2018 р.

Мови видання	Книги та брошури		Періодичні (крім газет) та продовжуванні видання		Газети (з додатками)	
	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.	Кількість назв	Загальний тираж, тис. пр.	Кількість назв	Загальний тираж, тис. пр.
Випуск видань в Україні	5 524	6 490,1	383	18 018,1	210	25 404,0
У т. ч. мовами національних меншин	974	1360,5	186	10 770,5	63	9 247,3
Білоруська	1	0,3	—	—	—	—
Болгарська	1	0,5	—	—	—	—
Німецька	14	113,5	1	0,3	—	—
Польська	11	0,7	—	—	—	—
Російська	919	1221,2	185	10 770,2	63	9 247,3
Румунська	17	20,3	—	—	—	—
Словацька	5	1,0	—	—	—	—
Угорська	6	3,0	—	—	—	—

2.1.4 Випуск видань мовами нацменшин у IV кварталі 2018 р.

У IV кв. 2018 р. в Книжкову палату України надійшло й зареєстровано 5515 назв книг і брошур, тиражем 17 024,2 тис. пр., що становить (у порівнянні з аналогічними даними минулого року) за назвами 86,2%, за тиражами 107,6%. Мовами нацменшин випущено 758 друк. од. тиражем 1447,0 тис. пр., тобто 13,7% загальної кількості назв і 8,5% загального тиражу (табл. 2.1.4.1). У порівнянні з аналогічними даними минулого року кількість назв зменшилась на 324 назви або на 29,9% тиражі на 961,5 тис. пр. або на 39,9%. У тому числі російською мовою випущено 717 друк. од. тиражем 1 364,3 тис. пр., що становить 94,6% і 94,3% загальної кількості назв і загального тиражу видань, випущених мовами національних меншин, порівняно з аналогічним періодом 2017 р. кількість видань зменшилась на 284 назви (28,4%) тиражі на 924,9 тис. пр. (40,4%).

Періодичних (крім газет) та продовжуваних видань у IV кв. 2018 р. надійшло 242 назви, тиражем 17 771,1 тис. пр. Мовами національних меншин надійшло 166 назв тиражем 10 235,5 тис. пр., що становить 68,6% і 57,6% загальної кількості назв і загального тиражу. У порівнянні з аналогічним періодом минулого року їхня кількість збільшилась на 91 назв (74,7%) тиражі знизилась на 5 582,8 тис. пр. (35,3%), у тому числі видань російською мовою 166 назв тиражем 10 235,5 тис. пр., що у процентному відношенні до кількості видань мовами нацменшин становить 100%.

Газет випущено — 93 назви, загальним тиражем 215 442,4 тис. пр. Мовами національних меншин випущено 30 назв тиражем 52 040,1 тис. пр., що становить 32,3% і 24,2% загальної кількості назв і загального тиражу. У тому числі видань російською мовою випущено 30 назв загальним тиражем 52 040,1 тис. пр. що становить 100% загальної кількості назв і загального тиражу видань випущених мовами нацменшин.

Таблиця 2.1.4.1 — Оперативні дані випуску нацменшин у IV кварталі 2018 р.

Мови видання	Книги та брошури		Періодичні (крім газет) та продовжувані видання		Газети (з додатками)	
	кількість видань, друк. од.	тираж, тис. пр.	кількість назв	загальний тираж, тис. пр.	кількість назв	загальний тираж, тис. пр.
Випуск видань в Україні	5 515	17 024,2	242	17 771,1	93	215 442,4
У т. ч. мовами національних меншин	758	1 447,0	166	10 235,5	30	52 040,1
Білоруська	1	0,1	—	—	—	—
Молдавська	1	0,1	—	—	—	—
Німецька	9	77,5	—	—	—	—
Польська	11	1,1	—	—	—	—
Російська	717	1 364,3	166	10 235,5	30	52 040,1
Румунська	9	1,1	—	—	—	—
Угорська	10	2,8	—	—	—	—

2.2 Аналітичний огляд книг і брошур станом на перше півріччя 2018 р.

У I півріччі 2018 р. в Книжкову палату України надійшло і зареєстровано 7228 назв книг і брошур загальним тиражем 10 101,9 тис. пр. Порівняно з аналогічними даними 2017 р. кількість назв зменшилась на 812 друк. од., тиражі — на 4243,1 тис. пр. Українською мовою видано 5245 друк. од. тиражем 7410,6 тис. пр., книг і брошур російською мовою випущено 1160 друк. од. (16,0%) тиражем 2150,7 тис. пр. (21,3%). Загальні дані наведено у табл. 2.2.1.

Таблиця 2.2.1 — Порівняльна характеристика випуску друкованої продукції

Види видань	2017 рік (I півріччя)		2018 рік (I півріччя)			
	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.	Кількість видань, друк. од.	% відношення до 2017	Тираж, тис. пр.	% відношення до 2017
Книги і брошури, у т. ч.:	8 040	14 345,0	7 228	89,9	10 101,9	70,4
Українською мовою	5 566	9 442,5	5 245	96,5	7 410,6	78,5
Російською мовою	1 552	4 065,3	1 160	74,7	2 150,7	52,9
Автореферати дисертацій	3 040	310,3	2 680	88,2	275,6	88,8

Авторефератів дисертацій видано 2680 друк. од. тиражем 275,6 тис. пр. Їхній випуск за кількістю назв знизився на 360 друк. од., або на 11,8%, тиражі — на 34,7 тис. пр., або на 11,2%. Авторефератів дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук випущено 454 друк. од. тиражем 47,5 тис. пр., що становить 16,9% загальної кількості назв і 17,2% загального тиражу цього асортименту друкованої продукції, кандидата наук — 2226 друк. од. (83,1%) тиражем 228,1 тис. пр. (82,8%).

2.3 Аналітичний огляд випуску книг і брошур у 2018 році (станом на 31 грудня)

Станом на 31 грудня 2018 р. в Книжкову палату України надійшло й зареєстровано 18 622 назв книг і брошур тиражем 33 286,0 тис. пр., що порівняно з аналогічними даними 2017 р. становить: за назвами — 102,9%, за тиражами — 88,9% (табл. 2.3.1). Книг і брошур, надрукованих саме у 2018 р., надійшло 13 062 друк. од. тиражем 28 114,9 тис. пр., що становить 72,1% загальної кількості назв і 84,5% загального тиражу. Видань минулих років (за 1993—2017 роки) отримано 5066 друк. од. (27,9%) тиражем 5171,1 тис. пр. (15,5%). Авторефератів дисертацій надійшло 5040 друк. од. тиражем 518,2 тис. пр. Їхній випуск за кількістю назв збільшився на 160 друк. од., або на 3,3%, тиражі — на 19,5 тис. пр., або на 3,9%. Основні статистичні показники випуску книг і брошур наведено в таблицях, що містять докладну інформацію про весь асортимент друкованої продукції.

Таблиця 2.3.1 — Загальні дані про випуск неперіодичних видань

Види видань	2017		2017 (31 грудня)		2018 (31 грудня)			
	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.	Кількість видань, друк. од.	% відношення до грудня 2017 року	Тираж, тис. пр.	% відношення до грудня 2017 року
Книги і брошури	22 047	45 127,2	17 622	37 429,5	18 128	102,9	33 286,0	88,9
українською мовою	15 789	32 859,7	12 525	27 192,9	13 280	106,0	25 908,9	95,3
російською мовою	3 886	9 439,0	3 155	7 814,3	2 787	88,3	5 046,1	64,6
Автореферати дисертацій	5 132	524,1	4 880	498,7	5 040	103,3	518,2	103,9

2.4 Попередні дані випуску книг і брошур у 2018 році (станом на 31.12) та прогноз на 2018 р.

Станом на 31 грудня 2018 р. в Книжкову палату України надійшло 23 168 друк. од., тиражем 33 804,2 тис. пр., у тому числі книг і брошур — 18 128 назв тиражем 33 286,0 тис. пр., що становить (у порівнянні з аналогічними даними минулого року) за назвами 101,3%, за тиражами 87,2%. Авторефератів дисертацій надійшло 5 040 назв тиражем 518,2 тис. пр. у порівнянні з минулим роком кількість назв збільшилась на 160 друк. од. (3,3%), тиражі на 19,5 тис. пр. (3,9%).

Книг і брошур українською мовою надійшло 13 280 назв тиражем 25 908,9 тис. пр., що становить 73,3% загальної кількості назв і 77,8% загального тиражу. Порівняно з аналогічними даними минулого року кількість назв збільшилась на 467 друк. од. (3,6%), тиражі зменшились на 2050,9 тис. пр. (7,3%). Російською — 2787 назви тиражем 5046,1 тис. пр., що становить 15,4% загальної кількості назв і 15,2% загального тиражу. Порівняно з аналогічними даними минулого року кількість назв зменшилась на 396 друк. од. (12,4%), тиражі на 2811,2 тис. пр. (35,8%) (табл. 2.4.1).

Таблиця 2.4.1 Попередні дані випуску книжкових видань у 2018 році.

Види видань	2017		2018			
	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.	Кількість видань, друк. од.	% відношення до кількості видань 2017	Тираж, тис. пр.	% відношення до загального тиражу 2017
Усього:	22 862	38 760,4	23 168	101,3	33804,2	87,2
Книги і брошури	17 982	38 261,7	18 128	100,8	33286,0	87,0
Українською мовою	12 813	27 959,8	13 280	103,6	25908,9	92,7
Російською мовою	3 183	7 857,3	2 787	87,6	5046,1	64,2
Автореферати дисертацій	4 880	498,7	5 040	103,3	518,2	103,9

Реєстрація випущених у 2018 р. видань завершується 31 січня 2019 р. Можна прогнозувати, що очікувана кількість надрукованих у ньому видань становитиме приблизно 21 500 назв книг і брошур загальним тиражем 40 млн пр., тобто 1 книга на одного мешканця України; очікувана кількість видань українською мовою — приблизно 16 500 назв загальним тиражем 30 млн пр., російською — 3500 назв загальним тиражем 8 млн пр.

3. АНАЛІЗ СТАНУ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ОБОВ'ЯЗКОВОГО ПРИМІРНИКА ВИДАНЬ УКРАЇНИ

3.1 Узагальнені дані про стан доставляння обов'язкових примірників видань України у 2017 р.

У 2017 р. Книжковою палатою України здійснено державну бібліографічну реєстрацію ОП 104 895 друк. од. неперіодичних, періодичних і продовжуваних видань, а саме: 28 848 друк. од. текстових (книжкових, авторефератів дисертацій), картографічних, нотних, образотворчих; 1136 друк. од. дрібнодрукованої продукції; 63 424 друк. од. газет, 11 353 друк. од. періодичних (крім газет) і продовжуваних видань; 134 ОП електронних. Кількість ОП всіх видань, що пройшли державну бібліографічну реєстрацію в 2017 р., складає 106,8% по відношенню до 2016 р. (відповідно 104 895 за 2017 р. і 98 173 за 2016 р.). Від суб'єктів видавничої справи, суб'єктів діяльності друкованих ЗМІ АР Крим і м. Севастополя упродовж 2016—2017 років ОП видань не доставлялися.

Рівень доставляння ОП основних видів неперіодичних видань у порівнянні з 2016 р. знизився і становить 99,2% (28 848 друк. од. у 2017 р. та 29 074 друк. од. у 2016 р.), але доставляння ОП газет збільшилося і становить 111,4% (63 424 (1704 назви) у 2017 р. та 56 916 (1694 назви) у 2016 р.), ОП періодичних (крім газет) і продовжуваних видань збільшилося і становить 101,7% (11 353 (2511 назв) у 2017 р. та 11 159 (2470 назв) у 2016 р.).

3.1.1 Обов'язкові примірники неперіодичних видань

Загальна кількість ОП основних видів неперіодичних видань, доставлених у Книжкову палату України у 2017 р., зменшилась і становить у порівнянні з 2016 р. 99,2% (28 848 друк. од. та 29 074 друк. од. відповідно) (таблиця 3.1.1.1).

Аналіз стану доставляння ОП книг і брошур у 2017 р. засвідчує, що в Книжкову палату України із запізненням доставлено ОП видань, випущених у минулі роки: 83 видання випуску 1991—1999 рр., 727 видань випуску 2000—2015 рр. та 4225 видань — випуску 2016 р.

Таблиця 3.1.1.1 Стан доставляння ОП основних видів неперіодичних видань: 2016—2017 рр.

Види видань	2016 р.	2017 р.	
	Кількість видань (друк. од.)	Кількість видань (друк. од.)	% до 2016 року
Усього, у т. ч.	29 074	28 848	99,2
Книги і брошури	21 458	22 198	103,3
Автореферати дисертацій	6 234	5 132	82,3
Нотні	159	187	117,6
Образотворчі	1 052	1 183	112,5
Картографічні	171	148	84,8

3.1.2 Обов'язкові примірники періодичних і продовжуваних видань

Упродовж зазначеного періоду Книжковою палатою України здійснено державну бібліографічну реєстрацію ОП 2017 р. 63 424 друк. од. (1704 назви, із них 156 нових) газет, 11 353 — періодичних (крім газет) і продовжуваних видань (2511 назв, із них 288 нових), загалом 74 777 друк. од., що становить 109,8% до 2016 р. (74 777 у 2017 р. і 68 075 у 2016 р.). Аналіз ОП газет, доставлених у Книжкову палату України, засвідчує, що за звітний період кількість доставлених ОП газет збільшилася на 6508 друк. од. та становить 111,4% по відношенню до 2016 року (63 424 (1704 назви) у 2017 р. і 56 916 (1694 назви) у 2016 р.). Стан доставляння ОП газет подано у табл. 3.1.2.1.

Таблиця 3.1.2.1 — Загальний стан доставляння ОП газет: 2016—2017 рр.

Ч. ч.	Назви областей	2016 р.		2017 р.	
		Кількість назв	Кількість друк. од.	Кількість назв	Кількість друк. од.
1	Вінницька	90	2 646	84	3 263
2	Волинська	24	957	49	1 855
3	Дніпропетровська	164	5 864	153	6 048
4	Донецька	57	1 942	57	2 299
5	Житомирська	42	1 459	38	1 679
6	Закарпатська	33	983	26	1 039
7	Запорізька	94	3 507	84	3 637
8	Івано-Франківська	34	1 065	35	1 172
9	Київська	72	2 566	83	2 597
10	Кіровоградська	26	1 623	31	1 414
11	Луганська	31	885	32	1 076
12	Львівська	50	1 842	48	1 719
13	Миколаївська	49	2 286	47	2 170
14	Одеська	48	2 221	52	2 387
15	Полтавська	65	2 268	65	2 731
16	Рівненська	27	997	30	1 255
17	Сумська	32	1 575	38	1 823
18	Тернопільська	46	1 156	45	1 682
19	Харківська	94	3 256	86	3 808
20	Херсонська	62	1 598	62	1 959
21	Хмельницька	51	1 846	52	1 958
22	Черкаська	77	1 823	68	2 388
23	Чернівецька	27	930	26	1 087
24	Чернігівська	45	1 818	37	1 431
25	м. Київ	354	9 803	376	1 0947
	Усього	1 694	56 916	1 704	63 424

Аналіз ОП періодичних (крім газет) і продовжуваних видань проводився за шістьма видами:

- журнали;
- продовжувані видання (збірники);
- рекламні видання, бюлетені;
- інформаційні видання (експрес-інформація);
- календарі;
- періодичні (крім газет) і продовжувані електронні видання.

Серед опрацьованих 11 353 друк. од. ОП періодичних (крім газет) і продовжуваних видань (2511 назв) 288 складають нові назви.

Загальний стан доставляння ОП періодичних (крім газет) і продовжуваних видань подано в табл. 3.1.2.2.

Таблиця 3.1.2.2 Загальний стан доставляння ОП періодичних (крім газет) і продовжуваних видань: 2016—2017 рр.

Ч.ч.	Назви видів періодичних (крім газет) і продовжуваних видань	2016 р.		2017 р.	
		Кількість назв	Кількість друк. од.	Кількість назв	Кількість друк. од.
1.	Журнали	2 091	9 043	2 046	8 910
2.	Продовжувані видання (збірники)	63	110	72	144
3.	Рекламні видання, бюлетені	184	1 727	202	1 932
4.	Інформаційні видання (експрес-інформація)	27	139	26	117
5.	Календарі	89	100	152	214
6.	Періодичні (крім газет) і продовжувані електронні видання	16	40	13	36
	Усього:	2 470	11 159	2 511	11 353

3.1.3 Контроль за доставлянням обов'язкових примірників видань

Упродовж 2017 р. отримано квартальні звіти про випуск книжкової продукції за формою 1-В (книги) (квартальна) від 1218 суб'єктів видавничої справи України:

- видавництв і видавничих організацій державної форми власності 191;
- видавництв і видавничих організацій інших форм власності 1027.

Результати аналізу звітів за формою 1-В (книги) (квартальна) свідчать, що 197 суб'єктів видавничої справи України не здійснювали випуск книжкової продукції в 2017 р., натомість зареєстровано 118 нових суб'єктів видавничої справи.

Упродовж 2017 р. із 2204 редакцій друкованих засобів масової інформації України, інших установ, фізичних осіб-підприємців, зареєстрованих в базі даних "Друковані засоби масової інформації України" (2015—2017 рр.), отримано звіти за формою № 1-В (ЗМІ) (піврічна) про випуск продукції друкованих ЗМІ за I, II півріччя 2017 р. лише від 645, що становить 29,3%, із них:

- редакції друкованих ЗМІ 80;
- фізичні особи-підприємці 61;
- інші установи 504.

3.2 Узагальнені дані про стан доставляння обов'язкових примірників видань України станом на грудень 2018 р.

Станом на грудень 2018 р. Книжковою палатою України здійснено державну бібліографічну реєстрацію ОП 88 400 друк. од. неперіодичних, періодичних і продовжуваних видань, а саме: 24 555 друк. од. текстових (книжкових, авторефератів дисертацій), нотних, образотворчих, картографічних; 54 224 — газет, 9621 — періодичних (крім газет) і продовжуваних видань. Кількість ОП усіх видань, що пройшли державну бібліографічну реєстрацію на грудень 2018 р., становить 99,7% до відповідного періоду 2017 р. (88 400 за 2018 р. та 88 643 за 2017 р.). Від суб'єктів видавничої справи, суб'єктів діяльності друкованих ЗМІ АР Крим і м. Севастополя упродовж 2017—2018 років ОП видань не доставлялися.

3.2.1 Обов'язкові примірники неперіодичних видань

Загальна кількість ОП основних видів неперіодичних видань, доставлених у Книжкову палату України станом на грудень 2018 р., збільшилась і становить до відповідного періоду 2017 р. 102,2% (24 555 друк. од. станом на грудень 2018 р. та 24 013 друк. од. станом на грудень 2017 р.) (таблиця 3.2.1.1).

Доставлено книг і брошур на 146 друк. од. більше (відповідно 18 128 і 17 982), нотних видань — на 54 (189 і 135), образотворчих — на 183 (1089 і 906), авторефератів дисертацій — на 160 (5040 і 4880), але менше картографічних — на 1 друк. од. (109 і 110).

Із запізненням доставлено ОП книг і брошур, випущених у попередні роки: 1 видання випуску 1993 р., 5 видань випуску 1998—1999 рр., 675 видань випуску 2003—2016 рр. та 4385 видань — випуску 2017 р.

Таблиця 3.2.1.1 — Стан доставляння ОП основних видів неперіодичних видань: на грудень 2017—грудень 2018 рр.

Види видань	2017 р. (на грудень)	2018 р. (на грудень)	
	Кількість видань, друк. од.	Кількість ви-дань, друк. од.	% до 2017 р.
Усього, у т. ч.	24 013	24 555	102,2
Книги і брошури	17 982	18 128	100,8
Автореферати дисертацій	4 880	5 040	103,3
Нотні	135	189	140,0
Образотворчі	906	1 089	120,2
Картографічні	110	109	99,1

3.2.2 Обов'язкові примірники періодичних і продовжуваних видань

Станом на грудень 2018 р. Книжковою палатою України здійснено державну бібліографічну реєстрацію ОП 54 224 друк. од. (1700 назв, із них 162 нових) газет, 9621 — періодичних (крім газет) і продовжуваних видань (2349 назв, із них 275 нових), загалом 63 845 друк. од., що становить 98,8% до відповідного періоду 2017 року (63 845 на грудень 2018 р. та 64 630 на грудень 2017 р.).

Аналіз ОП газет, доставлених у Книжкову палату України, засвідчує, що на грудень 2018 року спостерігається незначне зменшення кількості ОП газет (54 224 друк. од.) і становить 98,5% по

відношенню до відповідного періоду 2017 р. (54 224 (1700 назв) на грудень 2018 р. та 55 026 (1668 назв) на грудень 2017 р.).

Стан доставляння ОП газет подано в табл. 3.2.2.1.

Таблиця 3.2.2.1 — Стан доставляння ОП газет: на грудень 2017—грудень 2018 рр.

Ч.ч.	Назви областей	2017 р. (на грудень)		2018 р. (на грудень)	
		Кількість назв	Кількість друк. од.	Кількість назв	Кількість друк. од.
1.	Вінницька	83	2 985	81	2 953
2.	Волинська	48	1 567	51	1 428
3.	Дніпропетровська	153	4 885	147	5 160
4.	Донецька	56	1 926	55	1 875
5.	Житомирська	38	1 490	43	1 535
6.	Закарпатська	26	904	24	876
7.	Запорізька	83	3 026	78	3 059
8.	Івано-Франківська	35	963	31	933
9.	Київська	79	2 287	77	2 167
10.	Кіровоградська	31	1 186	30	1 099
11.	Луганська	32	995	30	1 054
12.	Львівська	48	1 471	39	1 047
13.	Миколаївська	47	1 805	42	1 792
14.	Одеська	47	1 946	52	1 938
15.	Полтавська	63	2 214	75	2 228
16.	Рівненська	27	1 033	35	967
17.	Сумська	37	1 597	36	1 646
18.	Тернопільська	45	1 474	54	1 426
19.	Харківська	84	3 437	79	3 019
20.	Херсонська	61	1 735	60	1 893
21.	Хмельницька	52	1 780	55	1 713
22.	Черкаська	67	2 148	66	2 003
23.	Чернівецька	26	955	29	969
24.	Чернігівська	34	1 254	37	1 247
25.	м. Київ	366	9 963	394	10 197
	Усього	1 668	55 026	1 700	54 224

Серед опрацьованих 9621 друк. од. ОП періодичних (крім газет) і продовжуваних видань (2349 назв) 275 складають нові назви. Загальний стан доставляння ОП періодичних (крім газет) і продовжуваних видань подано в табл. 3.2.2.2.

Таблиця 3.2.2.2 ОП періодичних (крім газет) і продовжуваних видань: на грудень 2017—грудень 2018 рр.

Ч.ч.	Назви основних видів періодичних (крім газет) і продовжуваних видань	2017 р. (на грудень)		2018 р. (на грудень)	
		Кількість назв	Кількість друк. од.	Кількість назв	Кількість друк. од.
1.	Журнали	1 920	7 584	2 042	7 673
2.	Продовжувані видання (збірники)	61	113	47	87
3.	Рекламні видання, бюлетені	197	1 747	194	1 705
4.	Інформаційні видання (експрес-інформація)	25	95	21	90
5.	Календарі	52	65	45	66
6.	Періодичні (крім газет) і продовжувані електронні видання	—	—	—	—
	Усього:	2 255	9 604	2 349	9 621

3.3 Контроль за доставлянням обов'язкових примірників видань

Упродовж звітнього періоду отримано звіти про випуск книжкової продукції за I, II, III квартали 2018 р. від 1143 суб'єкти видавничої справи України:

— видавництв і видавничих організацій державної форми власності

180;

Результати аналізу звітів за формою 1-В (книги) (квартальна) свідчать, що 217 суб'єктів видавничої справи України не здійснювали випуск книжкової продукції у I, II, III кварталах 2018 року.

Упродовж 2018 р. із 2175 редакцій друкованих засобів масової інформації України, інших установ, фізичних осіб-підприємців, зазначених в базі даних "Друковані засоби масової інформації України" (2016—2018 рр.), отримано звіти за формою № 1-В (ЗМІ) (піврічна) про випуск продукції друкованих ЗМІ за I півріччя 2018 року лише від 360, що становить 16,5%, із них:

- редакції друкованих ЗМІ 48;
- фізичні особи-підприємці 24;
- інші установи 288.

4. МОНІТОРИНГ УКРАЇНСЬКИХ ТА ЗАРУБІЖНИХ ДЖЕРЕЛ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ, КІЛЬКІСНИЙ ТА ЯКІСНИЙ АНАЛІЗ ЇХНЬОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ НАСИЧЕНОСТІ. АКТУАЛІЗАЦІЯ БАЗИ ДАНИХ ЗА НАПРЯМОМ РОБОТИ

4.1 Аналітичний огляд матеріалів українських та зарубіжних ЗМІ

Державна політика інформаційної безпеки визначається пріоритетністю національних інтересів, системою небезпек і загроз, вона здійснюється шляхом реалізації відповідних доктрин, стратегій, концепцій і програм в інформаційній сфері відповідно до чинного законодавства.

До основних загроз національній безпеці України в інформаційній сфері можуть бути віднесені обмеження свободи слова та доступу громадян до інформації, руйнування системи цінностей, духовного та фізичного здоров'я особи, суспільства, негативні зміни їх цільових настанов, маніпулювання громадською думкою.

4.1.1 Аспекти інформаційної безпеки

За останні чотири роки Україна ставала об'єктом кібернападів Росії близько 6 тисяч разів у середньому раз на тиждень.

Від початку агресії Росії у Криму і на сході України, Росію неодноразово звинувачували у кібернападах на об'єкти інфраструктури. Служба безпеки України повідомила, що має докази причетності російських спецслужб до кібератак на критичні об'єкти інфраструктури.

Про те, що Росія здійснює організовані кібернапади, заявляють також країни Заходу. Зокрема, США розслідують втручання Росії у вибори президента у 2017 р.

Курс України на євроінтеграцію вимагає від неї нових підходів до питань інформаційної безпеки.

Помітно в інформаційному просторі збільшилася кількість російських фейків на військову тематику та на тему виборів.

В американських ЗМІ (видання **Newsweek**) наголошується, що санкції, які Росія запровадила проти громадян України і українських компаній, вказують на те, що Росія не зацікавлена в мирному вирішенні конфлікту з Україною.

Дані дослідження "Становище української мови в Україні у 2018 році", проведеного рухом "Простір свободи", свідчать, що українська мова почала домінувати у різних сферах життя, зокрема, в телебаченні, однак телебачення не виконує мовних квот, передбачених законом, через його недосконалість. Так, частка української мови в прайм-тайм телеканалів наразі становить понад 64%. При цьому 28,3% програм на телебаченні є двомовними, але в них домінує російська.

4.1.2 Внутрішньополітичні та соціально-економічні аспекти:

- Внутрішня політика — проаналізовано діяльність політичних партій.
- Соціально-економічні аспекти — проаналізовано рівень життя в Україні, сфера охорони здоров'я, розмір офіційної середньої зарплати, об'єм людського капіталу, ринок праці, рівень корупції, смертність та ін.
- Гендерні питання.
- Релігійні питання.
- Регіональні питання — російський та угорський аспект.

4.1.3 Вектори зовнішньої політики України

Моніторинг матеріалів друкованих і електронних національних та зарубіжних інформаційних джерел засвідчив сталу тенденцію позитивної динаміки в українській громадській думці щодо членства України у ЄС і НАТО. Загалом досліджено близько 400 матеріалів за аспектами Україна — ЄС та Україна — НАТО.

4.1.4 Матеріали ЗМІ стосовно питань книговидання в Україні

Проаналізовано стан книговидання українською і російською мовами, стан книжкового ринку, дії держави щодо підтримки книжкового бізнесу, всеукраїнський масштабний проект Ukrainian Reading and Publishing Data 2018, стан читання в Україні, недопущення на територію України російської пропагандистської літератури, заходи з популяризації книги (виставки, конкурси, презентації та ін.), поширення української літератури за кордоном та переклади іншими мовами народів світу.

За результатами дослідження матеріалів зарубіжних та вітчизняних ЗМІ розроблено висновки та практичні рекомендації.

4.2 Актуалізація бази даних українських і зарубіжних джерел масової інформації за 2018 рік

Протягом 2018 р. проведено моніторинг матеріалів друкованих і електронних національних та зарубіжних інформаційних джерел, які активно поширюються у інформаційному просторі України. Серед головних питань, які досліджувались, — матеріали, що висвітлюють проблеми євроатлантичної інтеграції України, стан та перспективи внутрішньополітичних та соціально-економічних аспектів діяльності влади і суспільства, питання інформаційної безпеки.

Таблиця 4.2.1 — Розподіл матеріалів українських та зарубіжних ЗМІ за 2018 рік (кількісний контент-аналіз)

За змістом	позитивні			нейтральні			негативні			Загалом		
	Західні	Російські	Українські	Західні	Російські	Українські	Західні	Російські	Українські	Західні	Російські	Українські
Матеріали ЗМІ												
Аспекти												
Зовнішня політика	554	233	971	720	554	615	1172	1471	1099	2446	2258	2685
Внутрішня політика	259	107	457	325	253	283	538	685	501	1122	1045	1241
Соціальна політика	108	56	207	144	101	122	263	312	224	515	469	553
Інформаційна політика	154	64	262	192	130	154	313	401	292	659	595	708
Всього	1075	460	1897	1381	1038	1174	2286	2869	2116	4742	4367	5187
	3432			3593			7271			14296		

5. МОНІТОРИНГ ТА АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ ISBN/ISMN КОРИСТУВАЧАМИ

Станом на 22 грудня 2018 року користувачами системи ISBN в Україні є **4239** суб'єктів видавничої справи (видавців), що здійснюють свою діяльність відповідно до чинного законодавства. Користувачами системи ISMN в Україні є **165** видавців.

Упродовж поточного року у системі ISBN зареєстровано нових видавців з Києва (78), Харківської (20), Вінницької (5), Дніпропетровської (4), Кіровоградської (4), Львівської (4), Закарпатської (3), Київської (3), Херсонської (3), Донецької (2), Житомирської (2), Запорізької (2), Івано-Франківської (2), Чернігівської (2), Полтавської (1), Сумської (1), Тернопільської (1), Хмельницької (1), Черкаської (1).

Щодо системи ISMN — найбільше зареєстровано нових видавців з Києва (2) та Волинської обл., по 1 видавцю зареєстровано з Дніпропетровської, Кіровоградської, Черкаської та Чернігівської обл.

Найбільше зареєстровано суб'єктів видавничої справи, що здійснюють видавничу діяльність у формі організаційно-правового господарювання — "Товариство з обмеженою відповідальністю" (73) та "Фізичні особи-підприємці" (52), "Приватне підприємство" (8), "Вищий навчальний заклад" (2), "Державне підприємство" (2), "Благодійна організація" (1), "Громадська організація" (2), ПрАТ (1), "Комунальне підприємство" (1), "Наукове підприємство" (1),

У 2018 р. 145 видавцям, що вже є учасниками системи ISBN — у зв'язку з вичерпанням номерів із закріплених за ними блоків — присвоєно нові ідентифікатори видавців. Всього присвоєно 290 ідентифікатори у системі ISBN (143 нових та 147 повторних): 13 — 3-х значних ідентифікаторів, 140 — 4-х значних ідентифікатори, 137 — 5-ти значних. У системі ISMN присвоєно 8 нових ідентифікатори видавців (8 — 7-значних).

На основі актуалізованої довідково-інформаційної бази даних користувачів систем ISBN та ISMN сформовано: щорічний електронний реєстр ідентифікаторів вітчизняних видавців у системі ISMN, який переконвертовано у формат MS Excel, транслітеровано та передано до Міжнародного агентства ISMN (ФРН, Берлін) для внесення у Міжнародну базу даних ідентифікаторів видавців у системі ISMN (<http://www.ismn-international.org/directory.php>). Також підготовлено річні звіти щодо ISBN та ISMN для міжнародних агентств ISBN та ISMN.

6. ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ОФОРМЛЕННЯ ВИДАНЬ СУБ'ЄКТАМИ ВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ ТА РЕДАКЦІЯМИ ЗМІ

Дослідження стану оформлення книжкових видань проведено з урахуванням положень комплексу правових і нормативних документів із видавничої справи.

Протягом року проаналізовано стан оформлення 667 примірників книжкових видань та 860 друкованих періодичних і продовжуваних видань щодо їхнього видавничого оформлення за правилами подання та розміщення вихідних відомостей у виданнях.

За результатами дослідження для поліпшення стану підготовки видань до друку проводяться очні і телефонні консультації, видавцям надіслано листи з рекомендаціями щодо усунення виявлених у виданнях помилок, а також список основних правових і нормативних документів, які регламентують видавниче оформлення у неперіодичних та періодичних і продовжуваних виданнях.

Усі виявлені помилки внесено в бази даних помилок в оформленні вихідних відомостей у виданнях.

7. ФОРМУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ДОВІДКОВО-ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

7.1 Розроблення електронного інформаційного масиву "Розташування бібліографічних записів у каталогах публічних бібліотек за Універсальною десятковою класифікацією".

Відповідно до прийнятої Постанови Кабінету Міністрів №177 від 22 березня 2017 р. "Про припинення використання Бібліотечно-бібліографічної класифікації та впровадження Універсальної десяткової класифікації" запроваджується основна класифікаційна система — Універсальна десяткова класифікація (УДК). Перехід з Бібліотечно-бібліографічної класифікації (ББК) потребує фахового методичного забезпечення.

Книжковою палатою України розроблено електронний інформаційний масив "Розташування бібліографічних записів у каталогах публічних бібліотек за Універсальною десятковою класифікацією" для полегшення індексування видань систематизаторами для публічних, міських та сільських бібліотек фонд яких не перевищує 80 тис. одиниць, у якому класи та підкласи розроблені із врахуванням кількості видань, які друкуються в Україні, відповідних галузей, тем та понять.

Для цього проаналізовано наповнення класів та підкласів індексами ББК у державному бібліографічному покажчику України "Літопис книг" за 2012—2016 рр. Аналітично опрацьовано понад 50 тис. індексів, які дають уявлення про склад фонду публічних бібліотек.

Станом на кінець 2018 року електронний інформаційний масив "Розташування бібліографічних записів у каталогах публічних бібліотек за УДК" налічує близько 20 000 основних найвживаніших класифікаційних класів, відібраних із Універсальної десяткової класифікації, у яких збережено з повних таблиць УДК записи класу (включає сам індекс, описання розділу, методичні вказівки, приклади комбінування, перехресні посилання) та слугує для пошуку правильних рішень у виборі індексів.

Також здійснено розроблення та редагування алфавітно-предметного покажчика УДК до означеного електронного інформаційного масиву шляхом створення понять і термінів до записів класів УДК, які складають основу масиву та відповідно до "Методичних рекомендацій зі складання зведеного алфавітного-предметного покажчика до Універсальної десяткової класифікації".

7.2 Формування електронного інформаційного масиву українською мовою 3-го видання УДК із врахуванням змін та доповнень за 2012—2013 рр.

На основі другого україномовного видання УДК та отриманих з Консорціуму УДК (УДКК) (Нідерланди) змін і доповнень (за 2012—2013 рр.) до міжнародного англomовного еталона УДК у 2018 р. розпочато формування електронного інформаційного масиву 3-го видання УДК українською мовою.

Результатом роботи за 2018 р. є актуалізований електронний інформаційний масив:

— Допоміжних таблиць українською мовою 3-го видання УДК. Всього було актуалізовано змінених класів — 934, нових класифікаційних індексів — 1137 та вилучених — 364 індекси;

— Основних таблиць для 3-го видання УДК українською мовою. Всього було внесено в УДК змінених індексів — 388, нових — 132 та вилучених — 600 індексів відповідно;

— Алфавітно-предметний покажчик та алфавітний покажчик латинських назв для 3-го видання УДК українською мовою. Загалом відбулися зміни та доповнення 3 255 понять, термінів та латинських назв. Всього було внесено в УДК змінених індексів — 1377, нових — 1471 та вилучених — 407 індексів відповідно.

Звіряння головних індексів УДК з англійською версією MRF; звірка посилань індексів УДК з англійською версією MRF та звірка перехресних посилань індексів УДК з англійською версією MRF спонукали у подальшому провести комплексну перевірку еталонної англійської версії УДК з україномовною.

Завдяки постійній роботі з новою інформацією забезпечується підтримання україномовної версії УДК в актуальному стані, вдосконалення рубрик класифікації, а також інформування користувачів УДК про все нове, що відбувається в таблицях.

7.4 Актуалізована відомостями за 2017 рік база даних "Друковані засоби масової інформації України" (2015—2017 рр.)

Основою для поточного обліку назв періодичних і продовжуваних видань є база даних (БД) "Друковані засоби масової інформації України" (2015—2017 рр.), з якої на початку звітного періоду вилучено 480 назв газет та 1011 назв періодичних (крім газет) і продовжуваних видань 2014 р. випуску, що не доставлялися в Книжкову палату України впродовж 2015—2016 рр.

База даних "Друковані засоби масової інформації України" (2015—2017 рр.) містить 2239 назв газет, 3245 назв періодичних (крім газет) і продовжуваних видань.

У 2017 р. БД поповнено 156 назвами нових газет та 288 назвами нових періодичних (крім газет) і продовжуваних видань випуску 2017 р., 22 назвами відновлених періодичних видань (газет) та 143 назвами відновлених періодичних (крім газет) і продовжуваних видань попередніх років випуску.

Упродовж 2017 р. здійснено державну бібліографічну реєстрацію 156 назв нових газет, ОП яких доставлено з м. Києва (59 назв), Київської (14), Волинської (12), Дніпропетровської (9), Полтавської (6), Сумської (6), Вінницької (5), Івано-Франківської (5), Одеської (5), Хмельницької (5), Запорізької (4), Кіровоградської (4), Рівненської (4), Луганської (3), Чернігівської (3), Донецької (2), Закарпатської (2), Миколаївської (2), Тернопільської (2), Черкаської (2), Львівської (1), Харківської (1) областей. а також 288 нових назв періодичних (крім газет) і продовжуваних видань. Ці ОП доставлено з м. Києва (109 назв), Тернопільської (64), Львівської (20), Харківської (19), Дніпропетровської (13), Черкаської (13), Одеської (7), Рівненської (7), Вінницької (5), Київської (5), Полтавської (4), Хмельницької (4), Закарпатської (3), Івано-Франківської (2), Кіровоградської (2), Миколаївської (2), Чернігівської (2), Волинської (1), Донецької (1), Житомирської (1), Запорізької (1), Сумської (1), Херсонської (1), Чернівецької (1) областей.

База даних розміщена на веб-сайті Книжкової палати України.

7.5 Актуалізована відомостями на грудень 2018 року база даних "Друковані засоби масової інформації України" (2016—2018 рр.)

Основою для поточного обліку назв періодичних і продовжуваних видань є БД "Друковані засоби масової інформації України" (2016—2018 рр.), з якої на початку звітного періоду вилучено 341 назву газет та 511 назв періодичних (крім газет) і продовжуваних видань 2015 р. випуску, ОП яких не доставлялися в Книжкову палату України впродовж 2016—2017 рр.

База даних станом на грудень 2018 р. містить відповідно 2079 назв газет, 3168 назв періодичних (крім газет) і продовжуваних видань.

Її поповнено 162 назвами нових газет та 275 назвами нових періодичних (крім газет) і продовжуваних видань випуску 2018 р., 19 назвами відновлених газет та 159 назвами відновлених періодичних (крім газет) і продовжуваних видань попередніх років випуску, ОП яких доставлено.

Упродовж 2018 р. здійснено державну бібліографічну реєстрацію 162 назв нових газет, ОП яких доставлено з м. Києва (35 назв), Полтавської (15), Тернопільської (14), Одеської (11), Дніпропетровської (10), Київської (8), Хмельницької (8), Волинської (7), Рівненської (7), Івано-Франківської (6), Черкаської (5), Житомирської (4), Харківської (4), Чернівецької (4), Донецької (3), Запорізької (3), Сумської (3), Херсонської (3), Чернігівської (3), Вінницької (2), Закарпатської (2), Кіровоградської (2), Луганської (1), Львівської (1), Миколаївської (1) областей.

Таблиця 7.5.2 Динаміка змін кількості назв періодичних (крім газет) і продовжуваних видань у БД "Друковані засоби масової інформації України" (2016—2018 рр.): на грудень 2018 р.

Ч.ч.	Назви областей	Кількість назв періодичних (крім газет) і продовжуваних видань у базі даних				
		2017 р.	Вилучені назви видань 2015 р. випуску, що не доставлялися у 2016—2017 рр.	Відновлені назви видань попередніх років випуску на грудень 2018 р.	Нові назви видань на грудень 2018 р.	Актуалізована база даних на грудень 2018 р.
1.	Вінницька	59	6	1	—	54
2.	Волинська	41	6	1	1	41
3.	Дніпропетровська	165	18	6	8	161
4.	Донецька	39	12	2	3	32
5.	Житомирська	15	3	1	1	14
6.	Закарпатська	34	4	4	4	38
7.	Запорізька	47	2	1	15	61
8.	Івано-Франківська	41	3	1	5	44
9.	Київська	49	11	5	11	54
10.	Кіровоградська	17	1	—	1	17
11.	Луганська	16	1	—	1	16
12.	Львівська	228	31	12	41	250
13.	Миколаївська	18	—	1	1	20
14.	Одеська	129	15	8	12	134
15.	Полтавська	32	4	1	1	30
16.	Рівненська	38	5	—	6	39
17.	Сумська	34	8	5	4	35
18.	Тернопільська	170	38	4	7	143
19.	Харківська	371	39	8	36	376
20.	Херсонська	35	8	8	3	38
21.	Хмельницька	61	13	3	3	54
22.	Черкаська	50	4	2	2	50
23.	Чернівецька	38	5	2	3	38
24.	Чернігівська	24	6	5	3	26
25.	м. Київ	1 494	269	76	100	1 401
	ВСЬОГО:	3 245	511	159	275	3 168

Упродовж 2018 р. здійснено державну бібліографічну реєстрацію 275 нових назв періодичних (крім газет) і продовжуваних видань, ОП яких доставлено з м. Києва (100 назв), Львівської (41), Харківської (36), Запорізької (15), Одеської (12), Київської (11), Дніпропетровської (8), Рівненської (6), Івано-Франківської (5), Волинської (4), Закарпатської (4), Сумської (4), Донецької (3), Херсонської (3), Хмельницької (3), Чернівецької (3), Чернігівської (3), Черкаської (2), Житомирської (1), Кіровоградської (1), Луганської (1), Миколаївської (1), Полтавської (1) областей.

На грудень 2018 р. актуалізована БД містить відповідно 2079 назв газет, 3168 назв періодичних (крім газет) і продовжуваних видань і розміщену на веб-сайті Книжкової палати України.

7.6 Актуалізація бази даних користувачів систем ISBN, ISMN в Україні.

З метою інформаційного наповнення та актуалізації довідково-інформаційної бази даних користувачів систем ISBN та ISMN (далі — база даних користувачів систем ISBN та ISMN), проведено моніторинг документного потоку обов'язкових примірників неперіодичних видань, на предмет використання у виданнях ISBNs/ISMNs суб'єктами видавничої справи, що здійснюють видавничу діяльність на території України.

Станом на 22.12.18 містить відомості про **4337** суб'єкта видавничої справи, що здійснює видавничу діяльність.

Упродовж поточного року зареєстровано **145** нових користувача, яким присвоєно відповідні ідентифікатори видавців у системі ISBN, та **8** нових користувачів, яким присвоєно відповідні ідентифікатори видавця у системі ISMN.

7.7 Актуалізація бази даних "Перелік помилок в оформленні вихідних відомостей у неперіодичних (книжкових) виданнях"

Досліджено стан оформлення вихідних відомостей у 667 примірниках. Допущені видавцями в книгах і брошурах помилки проаналізовано, систематизовано та зареєстровано в базі даних за елементами вихідних відомостей згідно з ДСТУ 4861:2007 "Інформація та документація. Видання. Вихідні відомості". У підсумку отримано такі кількісні показники:

- надзаголовкові дані — 221 помилка;
- відомості про автора (авторів) твору — 79 помилок;
- назва видання — 16 помилок;
- підзаголовкові дані — 491 помилка;
- вихідні дані — 508 помилок;
- шифр зберігання видання (класифікаційний індекс УДК та авторський знак) — 344 помилки;
- макет анотованої каталожної картки — 1909 помилок;
- Міжнародний стандартний номер книги (ISBN) — 328 помилок;
- знак охорони авторського права (©) — 246 помилок;
- надвипускні дані — 1201 помилка;
- випускні дані — 1408 помилок.

Проведений вибіркового аналізу книжкових видань виявив, що загалом у 667 примірниках видань видавцями допущено 6751 помилку.

7.8 Актуалізація бази даних "Перелік помилок в оформленні вихідних відомостей у періодичних (крім газет) і продовжуваних виданнях та публікацій у них"

Досліджено стан оформлення 860 журналів і збірників наукових праць. Виявлено такі помилки:

- Міжнародний стандартний номер серіальних видань (ISSN) — 215 помилок;
- назва — 174 помилок;
- підзаголовкові дані — 812 помилок;
- вихідні дані — 438 помилок;
- відомості про редакторів і редакційну колегію — 172 помилки;
- знак охорони авторського права (©) на видання загалом — 268 помилок;
- випускні дані — 663 помилки.

Загальна кількість помилок в оформленні вихідних відомостей у періодичних і продовжуваних виданнях складає 2742 помилки.

Результати аналізу оформлення публікацій

Допущені помилки під час оформлення публікацій у наукових періодичних і продовжуваних виданнях зареєстровано в БД за елементами, поданими в ДСТУ 7152:2010 "Інформація та документація. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках":

- відомості про авторів публікацій — 78 помилок;
- класифікаційні індекси УДК на публікації — 36 помилок;
- знаки охорони авторського права (©) на кожен окрему публікацію видання — 48 помилок;
- пристатейні бібліографічні списки — 106 помилок;
- дати надходження авторських оригіналів до редакції — 153 помилки.

За результатами дослідження отримано підсумок: в оформленні публікацій у періодичних і продовжуваних виданнях допущено 421 помилку.

7.9 Актуалізація бази даних законодавчих і нормативних документів у сфері інформації, видавничої та бібліотечної справи

Усі законодавчі та нормативні документи БД перевірено на чинність та актуальність, в результаті чого в БД внесено такі зміни:

- додано **33 документи**, серед них:
  - 1 Указ Президента України;
  - 2 Закони України;
  - 8 Постанов Кабінету Міністрів України;
  - 1 Розпорядження Кабінету Міністрів України;
  - 3 Накази Державного комітету телебачення і радіомовлення України;
  - 11 Наказів інших відомств (з них: 1 документ подано в двох розділах);
  - 7 Листів Міністерства освіти і науки України;

— **оновлено 21 документ**, серед них:

12 Законів України (з них: 1 документ подано в двох розділах);

7 Постанов Кабінету Міністрів України;

1 Витяг із Податкового кодексу України;

1 Наказ інших відомств;

— **вилучено 15 документів**, як такі, що втратили чинність, серед них:

1 Закон України;

1 Розпорядження Кабінету Міністрів України;

4 Постанова Кабінету Міністрів України;

6 Наказів Державного комітету телебачення і радіомовлення України;

3 Накази інших відомств.

Усього БД на початок 2018 року містила **183 документи**, нині містить **191 документ**, розподілених за підрозділами таким чином:

"Сфера інформації" — 28 документів;

"Загальне законодавство України" — 41 документ;

"Друковані засоби масової інформації" — 36 документів;

"Книговидання" — 38 документів;

"Авторське право і суміжні права" — 17 документів;

"Бібліотечна справа" — 31 документ.

7.10 Укладання методичних рекомендацій "Складання та розміщення бібліографічних посилань у текстах видань"

Положення методичних рекомендацій складено на основі національного стандарту — ДСТУ 8302:2015 "Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання", який набув чинності 01.07.2016. Дія цього стандарту поширюється на бібліографічні посилання в усіх видах опублікованих і неопублікованих документів (видань), їхніх складниках незалежно від носія інформації (зокрема в електронних ресурсах локального та віддаленого доступу).

Окремим розділом подано основні терміни, вживані в тексті методичних рекомендацій, та їхні визначення. Розглянуто види бібліографічних посилань, приклади складання та розміщення внутрішньотекстових (розміщують безпосередньо в тексті видання), підрядкових (розміщують у нижній частині сторінки (полоси набору) видання) та позатекстових (розміщують поза текстом видання або його частини) бібліографічних посилань.

Методичні рекомендації призначено авторам, редакторам, видавцям друкованих та електронних видань незалежно від їхньої організаційно-правової форми господарювання й форми власності, іншим суб'єктам видавничої та суміжних галузей.

7.11 Розроблення електронного масиву наукових статей до довідника "Календар знаменних і пам'ятних дат" за II кв. 2018 — I кв. 2019 рр.

Упродовж звітнього періоду укладено статті для "Календаря знаменних і пам'ятних дат" (№ 2, 3, 4, 2018 р. та № 1, 2019 р.), здійснено їхнє наукове редагування. У довідковому виданні розміщено перелік знаменних і пам'ятних дат, що відбулися у різні роки, у квітні—грудні 2018 та у 2019 рр. — відповідно 1504 і 490 подій наукового, суспільного, політичного та культурно-мистецького життя України і світу, нариси про відомих вітчизняних і зарубіжних письменників, діячів науки та культури. До статей про ювілярів складено рекомендаційні списки літератури, загалом 1783 позиції.

7.12 Актуалізація інформаційного наповнення веб-сайту Книжкової палати України

У 2018 році актуалізовано такі сторінки сайту:

- "Друк України".
- "Друковані засоби масової інформації України".
- "Правові та нормативні документи" у сфері інформації, видавничої та бібліотечної справи.
- "На книжкову полицю", "Видання для фахівців".
- "Календаря знаменних і пам'ятних дат".
- "Вісник Книжкової палати".
- "Універсальна десяткова класифікація".
- "Наукова діяльність".
- "Національна бібліографія".

Інформаційне наповнення таких сторінок сайту як: "ISBN/ISMN", "Новини", "Конкурс на заміщення вакантних посад", "Державні закупівлі", "Доступ до публічної інформації", та інших оновлюється в міру появи нової інформації.

8 РОЗРОБЛЕННЯ ПРОЕКТУ НАЦІОНАЛЬНОГО СТАНДАРТУ — ДСТУ 7152:2010 "ІНФОРМАЦІЯ ТА ДОКУМЕНТАЦІЯ. ОФОРМЛЕННЯ ПУБЛІКАЦІЙ У ЖУРНАЛАХ І ЗБІРНИКАХ"

Проект нового національного стандарту розроблявся з другого по четвертий квартал 2018 р. на основі перегляду ДСТУ 7152:2010 "Інформація та документація. Оформлення публікацій у журналах і збірниках" та відповідно до Плану національної стандартизації (позиція в Плані — №1193.2.1.1–2018) і Календарного плану виконання НР Книжковою палатою України в 2018 р., затвердженого Держкомтелерадіо.

Розроблений проект національного стандарту містить положення щодо видавничого оформлення статей, доповідей і повідомлень, тез доповідей і повідомлень, рекомендацій, матеріалів конференцій, нарад, коротких наукових повідомлень, рецензій, які публікують у наукових журналах і збірниках. Об'єктами стандартизації є елементи редакційно-видавничого оформлення публікацій, а саме: відомості про авторів та інших осіб, які брали участь у створенні публікацій, назва, підзаголовкові дані, класифікаційний індекс УДК, DOI, анотація, пристатейний бібліографічний список, дата надходження авторського оригіналу до редакції тощо.

Положення проекту національного НД відповідають положенням міжнародних стандартів:

ISO 8:1977 Documentation — Presentation of periodicals (Документація — Оформлення періодичних видань) — у частині оформлення окремих елементів періодичних видань (додатка, пагінації, змісту випуску, колонтитулу);

ISO 18:1981 Documentation — Contents list of periodicals (Документація — Сторінка змісту періодичних видань) — у частині оформлення сторінки змісту у періодичних виданнях;

ISO 215:1986 Documentation — Presentation of contributions to periodicals and other serials (Документація — Оформлення статей у періодичних та інших серіальних виданнях) — у частині оформлення окремих елементів публікацій.

Стандарт призначено суб'єктам діяльності ЗМІ незалежно від їхнього відомчого підпорядкування, організаційно-правових форм господарювання та форм власності.

Тема 2. "Розроблення баз даних державної бібліографічної реєстрації обов'язкового примірника документів України 2017—2018 рр. та ретроспективного фонду періодики 1960 р., образотворчих і картографічних видань 1950 р."

Керівник — заступник директора з наукової роботи Гуцол Г.О.

1 АНАЛІТИКО-СИНТЕТИЧНЕ ОПРАЦЮВАННЯ ДОКУМЕНТНОГО ПОТОКУ ВИДАНЬ УКРАЇНИ 2017—2018 РР. І СТВОРЕННЯ ПОТОЧНИХ БІБЛІОГРАФІЧНИХ БАЗ ДАНИХ

Загальна кількість записів, внесених Книжковою палатою України у поточні бібліографічні бази даних (БД) у 2018 році, становить 80 816, зокрема:

БД електронних каталогів неперіодичних видань (за видами) загальним обсягом 29 805 записів:

- книг і брошур — 22444, з них: 6162 (за 2017 р.), 16282 (за 2018 р.);
- авторефератів дисертацій — 5292, з них: 412 (за 2017 р.), 4880 (за 2018 р.);
- нотних видань — 190, з них: 52 (за 2017 р.), 138 (за 2018 р.);
- образотворчих видань — 1128, з них: 372 (за 2017 р.), 756 (за 2018 р.);
- картографічних видань — 90, з них: 38 (за 2017 р.), 52 (за 2018 р.);
- електронних видань — 134 (за 2017 р.);
- службових видань — 291 (за 2017 р.);
- видань групового опрацювання — 236 (за 2017 р.).

БД електронних каталогів періодичних і продовжуваних видань — 3816 записів:

- газет 2017 р. — 1705 назв (64 192 друк. од.);
- періодичних (крім газет) і продовжуваних видань 2018 р. — 2111 назв (9723 друк. од.).

БД поточної державної бібліографії за 2017—2018 рр. загальним обсягом 47 195 записів:

"Літопис книг" — 19391 запис;

"Літопис авторефератів дисертацій"— 5244 записи;

"Літопис образотворчих видань" — 1173 записи;

"Літопис нот"— 187 записів;

"Літопис картографічних видань"— 141 запис;

"Літопис газетних статей" (електронне мережне видання) — 6967 записів;

"Літопис журнальних статей"— 13846 записів;

"Літопис рецензій"— 246 записів.

Забезпечення тематичної повноти і актуальності баз даних державної бібліографії

З метою підвищення рівня інформативності та повноти охоплення інформації, що публікується в періодичних виданнях України, щороку здійснюється розроблення нових редакцій переліків періодичних і продовжуваних видань для суцільного перегляду і відбору публікацій у бази даних "Літопис газетних статей" та "Літопис журнальних статей": складено і відредаговано список з 43 газет та 415 назв журналів та збірників.

Нові редакції переліків газет, журналів та збірників опубліковано на веб-сайті Книжкової палати України у розділі "Видавнича діяльність" http://www.ukrbook.net/vydav_dil.html.

2 ПІДГОТОВКА АНАЛІТИЧНИХ ОГЛЯДІВ ЗА МАТЕРІАЛАМИ ПОТОЧНИХ БІБЛІОГРАФІЧНИХ БАЗ ДАНИХ

У 2018 році Книжковою палатою України розроблено аналітичні огляди на основі бібліометричного аналізу БД книжкових видань, авторефератів дисертацій і журнальних статей, здійснено їх наукове редагування:

– "Дослідження тематичної спрямованості публікацій у науковій періодиці України 2017 року за розділами УДК" (за матеріалами бази даних державної бібліографії "Літопис журнальних статей");

– "Бібліометричний аналіз дисертаційних досліджень в Україні у 2017 році" (за матеріалами бази даних державної бібліографії "Літопис авторефератів дисертацій");

– "Книги України в дзеркалі державної бібліографії" (за матеріалами баз даних державної бібліографії "Літопис книг" за 2017 р.).

АО опубліковані в журналі "Вісник Книжкової палати" (№ 5, С. 3—10; № 10, С. 10—16, № 11, С. 15—21 ; № 9, С. 3—10 відповідно).

3 АНАЛІТИКО-СИНТЕТИЧНЕ ОПРАЦЮВАННЯ ФОНДУ ДЕРЖАВНОГО АРХІВУ ДРУКУ І СТВОРЕННЯ РЕТРОСПЕКТИВНИХ БАЗ ДАНИХ

Упродовж звітнього періоду створено:

– бібліографічні бази даних періодичних та продовжуваних видань 1960 р. — опрацьовано 1 234 назви (річних комплектів) газетних видань та 401 назва (1478 друк. од.) періодичних (крім газет) та продовжуваних видань. Відповідно у бази даних внесено 1234 та 401 записів;

– образотворчих і картографічних видань 1950 р. — опрацьовано і внесено у бази даних 471 друк. од. (запис), картографічних видань — 2 друк. од. (2 записи);

– газет мовою їдиш 1922—1940 рр. — 176 назв (записів).;

– електронний інформаційний масив книжкових і електронних видань, якими поповнено фонд Державного архіву друку.

Виявлення лакун у фонді Державного архіву друку.

У результаті проведених досліджень фонд поповнено 75 виданнями, у тому числі: 52 книгами, 7 журнальними виданнями, 7 аркушевіми виданнями та 9 образотворчими листівками.

Станом на 01.01.2019 фонд Державного архіву друку налічує:

Вид видань	Кількість друк. од.
Книги і брошури	1 091 768
Автореферати дисертацій	86 307
Газети	10 913 449
Періодичні (крім газет) та продовжувані видання (журнали, бюлетені, збірники, календарі)	418 621
Нотні видання	20 799
Образотворчі видання	92 576
Картографічні видання	4 402
Текстові аркушеві видання	1 954 644

Електронні видання	919
Службові документи	7 461
Видання групового опрацювання	28 005
Всього	14 618 951

4 АКТУАЛІЗАЦІЯ ЗВЕДЕНИХ БІБЛІОГРАФІЧНИХ БАЗ ДАНИХ ІНФОРМАЦІЮ ЗА 2018 РІК

Кількість записів у зведених БД станом на кінець 2018 р. порівняно з 2017 р.

Назва зведеної БД	2017 р.	2018 р.	Вліто у 2018 р.
"Книги за роки незалежності" (електронний каталог книг з 1991 р.)	434 113	456 557	22 444
Електронний каталог авторефератів дисертацій з 2006 р.	80 655	85 947	5 292
Електронний каталог нотних видань з 2007 р.	2 252	2 442	190
Електронний каталог образотворчих видань з 2007 р.	7 972	9 100	1 128
Електронний каталог картографічних видань з 2007 р.	2 567	2 657	90
Електронний каталог електронних видань з 2002 р.	855	989	134
Електронний каталог службових видань з 2006 р.	3 063	3 354	291
Електронний каталог видань групового опрацювання з 2013 р.	2 294	2 530	236
Літопис книг з 2000 р.	279 395	298 161	18 766
Літопис журнальних статей з 2003 р.	305 726	318 943	13 217
Літопис газетних статей з 2005 р.	172 523	178 047	5 524
Літопис авторефератів дисертацій з 2001 р.	99 692	103 260	3 568
Літопис картографічних видань з 2005 р.	2 620	2 882	262
Літопис образотворчих видань з 2003 р.	6 890	8 063	1 173
Літопис нотних видань з 2003 р.	2 875	3 062	187
Літопис рецензій з 2003 р.	6 847	6 960	113
Всього:	1 410 339	1 482 954	72 615

У 2018 році зведені БД актуалізовано 72 615 записами, у тому числі БД електронних каталогів 29 805 записами, державної бібліографії — 42 810 записами.

5 ФОРМУВАННЯ ТЕМАТИЧНИХ БІБЛІОГРАФІЧНИХ БАЗ ДАНИХ ЗА 2018 Р.

5.1 Формування баз даних щодо європейської та євроатлантичної інтеграції України для інформаційного забезпечення суспільства

Так у 2018 році сформовано БД з 591 запису, зокрема:

- книг — 232 записи;
- авторефератів дисертацій — 102 записи;
- журнальних статей — 94 записи;
- газетних статей — 163 записи.

5.2 Формування баз даних публікацій про Республіку Білорусь і білоруською мовою для міжнародного обміну бібліографічною інформацією

У 2018 році сформовано БД з 170 записів, зокрема:

- книг — 145 записів;
- авторефератів дисертацій — 1 запис;
- електронних видань — 5 записів;
- журнальних статей — 19 записів.

Вміст БД щоквартально надсилається в Національну книжкову палату Білорусі для публікації в державному бібліографічному покажчику Республіки Білорусь "Беларусь у сусветным друку".

6 РОЗРОБЛЕННЯ НОРМАТИВНО-МЕТОДИЧНИХ ДОКУМЕНТІВ З ПИТАНЬ БІБЛІОГРАФІЧНОЇ СПРАВИ

У звітному періоді здійснено перегляд видання:

Бібліографічний опис електронних ресурсів [Текст] : метод. рек. / Держ. наук. установа "Кн. палата України ім. Івана Федорова". — К. : Кн. палата України, 2007. — 39 с. ; 21 см. ISBN 978-966-647-105-8.

Розроблено електронний масив 2-го видання, виправленого та доповненого, методичних рекомендації щодо бібліографічного опису електронних ресурсів.